

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Tiedotusosasto

LEHDISTÖTIEDOTE nro 83/08

1 päivänä joulukuuta 2008

Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio asiassa C-388/08 PPU

Leymann ja Pustovarov

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN TÄSMENTÄÄ, MIKÄ ULOTTUVUUS ON ERITYISSÄÄNNÖLLÄ, JONKA MUKAAN HENKILÖÄ, JOKA ON EUROOPPALAISEN PIDÄTYSMÄÄRÄYKSEN MUKAISESTI LUOVUTETTU RIKOSTA KOSKEVIA SYYTETOIMENPITEITÄ VARTEN, VOIDAAN SYYTTÄÄ VAIN TÄSTÄ RIKOKSESTA

Teonkuvaukseen voidaan menettelyn aikana tehdä muutoksia, joiden perusteella voidaan täsmentää tai muuttaa rikoksen keskeisiä osatekijöitä.

Leymannia ja Pustovarovia epäiltiin edelleen levittämiseen tarkoitetun huumausaineen laittomasta tuonnista Suomeen. Suomen viranomaiset osoittivat eurooppalaisen pidätysmääräyksen Leymannista Puolan viranomaisille ja Pustovarovista Espanjan viranomaisille. Pidätysmääräyksissä ilmoitettiin, että heitä epäiltiin törkeästä huumausainerikoksesta, jonka Leymann oli tehnyt 1.1.2005–31.3.2006 ja Pustovarov 19.–25.2.2006. Pidätysmääräysten mukaan rikos koski suurta määrää amfetamiinia. Pustovarovia koskeneessa pidätysmääräyksessä mainittiin myös kaksi muuta rikosta.

Leymann ja Pustovarov luovutettiin Suomen viranomaisille näiden pidätysmääräysten perusteella, ja heidät vangittiin.

Muutamaa kuukautta myöhemmin Leymannia ja Pustovarovia vastaan nostetuissa syytteissä todettiin, että törkeä huumausainerikos koski hasista, eikä amfetamiinia, ja että se oli tehty 15.–26.2.2006. Tämä muutos mainittiin uudessa pidätysmääräyksessä, joka osoitettiin Espanjan viranomaisille, mutta nämä antoivat sitä koskeneen suostumuksensa vasta paljon myöhemmin. Tällä välin sekä Leymann että Pustovarov oli Helsingin käräjäoikeudessa tuomittu kyseisestä rikoksesta vankeusrangaistukseen, ja Pustovarov oli tuomittu myös kahdesta muusta rikoksesta.

Leymann ja Pustovarov väittivät Helsingin hovioikeudessa ja sitten korkeimmassa oikeudessa, että heidät oli tuomittu muusta rikoksesta kuin siitä, joka oli ollut heidän luovuttamisensa perusteena, mikä on vastoin puitepäätöksessä¹ tarkoitettua erityissääntöä. Korkein oikeus katsoi

¹ Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehty neuvoston puitepäätös 2002/584/YOS (EYVL L 190, s. 1).

tarpeelliseksi kysyä yhteisöjen tuomioistuimelta tämän säännön ja yhden sen poikkeuksen ulottuvuudesta.

Yhteisöjen tuomioistuin muistuttaa siitä, että puitepäätös liittyy vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen luomiseen, jossa tukeudutaan vastavuoroiseen tunnustamiseen, ja sen tavoitteena on nopeuttaa oikeudellista yhteistyötä. Suvereniteettiin liittyvällä erityissäännöllä on useita poikkeuksia. Erityisesti on niin, että henkilöä voidaan syyttää muusta rikoksesta, jos pidätysmääräyksen täytäntöönpanojäsenvaltion oikeusviranomaisen suostuu siihen. Se, että tällainen suostumus olisi saatava teonkuvauksen kaikkeen muuttamiseen, ylittäisi kuitenkin seuraukset, joita erityissäännöllä on tarkoitettu olevan, ja olisi vastoin puitepäätöksen tavoitetta. Teonkuvaukseen voidaan menettelyn aikana tehdä muutoksia, joiden perusteella voidaan täsmentää tai muuttaa rikoksen keskeisiä osatekijöitä.

Sen selvittämiseksi, onko kyseessä muu rikos, on tarkistettava, pysytetäänkö rikoksen keskeiset osatekijät, sellaisina kuin ne on eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä määritelty, myöhemmässä oikeudenkäyntiasiakirjassa ja vastaavatko näissä kahdessa asiakirjassa olevat tiedot riittävästi toisiaan. Ajankohtaa ja paikkaa koskevat muutokset ovat sallittuja tietyin edellytyksin.

Leymannin ja Pustovarovin tapauksen kaltaisessa tapauksessa, jossa rikoksesta edelleen voi seurata vankeusrangaistus, jonka enimmäisaika on vähintään kolme vuotta, ja joka edelleen kuuluu puitepäätöksessä tarkoitettuun ”huumausaineiden laittomaan kauppaan”, on niin, että huumausaineiden kyseessä olevan lajin, joka tässä tapauksessa on hasis eikä amfetamiini, muutoksen perusteella ei yksinään voida katsoa, että kyse olisi muusta rikoksesta.

Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyi myös, sovelletaanko erityissäännön poikkeusta silloin, kun rikosoikeudenkäynti ei johda vapauden rajoitusta koskevaan toimenpiteeseen, tapauksessa, jossa on kyse sellaisesta henkilöstä kuin Pustovarov, joka oli vangittuna kahdesta muusta rikoksesta, joista häntä syytettiin.

Yhteisöjen tuomioistuin täsmentää, että tätä poikkeusta sovelletaan, mikäli henkilöön ei kohdisteta mitään vapauden rajoitusta koskevaa toimenpidettä ”muusta rikoksesta” kuin siitä, joka oli hänen luovuttamisensa perusteena. Jos tämä henkilö lopulta tuomitaan vankeusrangaistukseen tällaisesta ”muusta rikoksesta”, suostumusta on pyydettävä, ja se on saatava ennen kuin tällainen rangaistus pannaan täytäntöön. Puitepäätös ei kuitenkaan ole esteenä sille, että luovutettuun henkilöön kohdistetaan vapauden rajoitusta koskeva toimenpide ennen suostumuksen saamista, mikäli tälle rajoitukselle on laillinen peruste muiden käsiteltävinä olevien eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä mainittujen syytteiden vuoksi.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido yhteisöjen tuomioistuinta.

Tämä lehdistötiedote on saatavissa seuraavilla kielillä: FR, EN, FI

Tuomion koko teksti on internetissä

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=FI&Submit=rechercher&numaff=C-388/08>

Se on tavallisesti luettavissa kello 12:sta (CET) lähtien tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler

Puh. +352 4303 3127, faksi +352 4303 3656